

หน่วยงาน : กรมทรัพยากรน้ำบาดาล
ชื่อโครงการ : โครงการสำรวจบ่อน้ำบาดาลเดิมที่เสี่ยงต่อการปนเปื้อนของชั้นน้ำบาดาลทั่วประเทศ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔
หน่วยงานรับผิดชอบ : สำนักพัฒนาน้ำบาดาล
ระยะเวลาดำเนินการ : ๑๒ เดือน (ตุลาคม ๒๕๖๓ – กันยายน ๒๕๖๔)

๑. หลักการและเหตุผล

กรมทรัพยากรน้ำบาดาล จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ ๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๕ จากการรวมหน่วยงานที่มีภารกิจด้านน้ำบาดาล ได้แก่ กรมทรัพยากรธรณี กรมโยธาธิการ กรมอนามัย สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท ซึ่งหน่วยงานดังกล่าว ได้ทำการเจาะบ่อน้ำบาดาล เพื่อเป็นแหล่งน้ำสะอาดให้กับประชาชนใช้อุปโภคบริโภคมาแล้วกว่า ๔๐ ปี ซึ่งพบว่าบ่อน้ำบาดาลที่ไม่ได้ใช้งาน ชำรุด หมดยุค เสื่อมสภาพ หรือ ถูกทิ้งร้าง ไม่มีการดูแลรักษา และมีแหล่งน้ำอื่นใช้ทดแทนแล้วอยู่น้อย หากปล่อยทิ้งไว้ไม่ทำการป้องกันการปนเปื้อนอย่างถูกวิธี อาจก่อให้เกิดการปนเปื้อนต่อชั้นน้ำบาดาลได้ โดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีชั้นน้ำเค็มสลับกับชั้นน้ำจืด ซึ่งน้ำเค็มดังกล่าวสามารถกัดกร่อนผนังบ่อน้ำบาดาลให้ทะลุ รั่วได้ ทำให้น้ำเค็มแทรกซึมเข้าสู่ชั้นน้ำจืดในระดับชั้นที่ประชาชนใช้อยู่โดยทั่วไป ผลคือทำให้แหล่งทรัพยากรน้ำบาดาลมีคุณภาพน้ำเปลี่ยนแปลงด้วยคุณภาพลงและเสื่อมสภาพกลายเป็นชั้นน้ำเค็มหรือน้ำเสียในที่สุด

ดังนั้นกรมทรัพยากรน้ำบาดาล ในฐานะหน่วยงานที่ดูแลด้านน้ำบาดาลโดยตรง จึงเล็งเห็นความสำคัญในการป้องกันการปนเปื้อนของชั้นน้ำบาดาล และได้ดำเนินป้องกันการปนเปื้อนของชั้นน้ำบาดาลโดยวิธีการอุดกลบบ่อน้ำบาดาล มาตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๗ จนถึง ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ แล้วจำนวน ๗๖,๗๗๑ บ่อ และยังมีบ่อน้ำบาดาลอีกมากที่ต้องดำเนินการสำรวจความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนของชั้นน้ำบาดาล เพื่อดำเนินการป้องกันการปนเปื้อนอย่างถูกวิธีต่อไป เป็นการอนุรักษ์แหล่งทรัพยากรน้ำบาดาลให้คงไว้ และคืนสู่ทรัพยากรธรรมชาติและเป็นประโยชน์ให้แก่ประชาชนต่อไป

๒. วัตถุประสงค์โครงการ

เพื่อสำรวจบ่อน้ำบาดาลเดิมที่มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อน

๓. ความสอดคล้องและความสัมพันธ์กับยุทธศาสตร์

๓.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ : ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาความมั่นคงทางน้ำ พลังงานและเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม แผนย่อยการพัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ

๓.๒ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ : ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน เป้าหมายที่ ๒ สร้างความมั่นคง ด้านน้ำ และบริหารจัดการทรัพยากรน้ำทั้งน้ำผิวดินและน้ำใต้ดินให้มีประสิทธิภาพ

๓.๓ แผนปฏิบัติการของกรมทรัพยากรน้ำบาดาล ระยะ ๕ ปี (วาระแรก ๓ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕) : ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการวิจัย และพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรน้ำบาดาล เป้าประสงค์ ๑ ประชาชนได้รับการบริการ และใช้ประโยชน์จากการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำบาดาลได้อย่างเหมาะสม และทันต่อสถานการณ์

๔. เป้าหมายโครงการและพื้นที่ดำเนินการ

สำรวจบ่อน้ำบาดาลเดิมที่มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อน ทั่วประเทศ ๔,๗๖๓ แห่ง

๕. กิจกรรม/วิธีดำเนินการ

ดำเนินการโดย สำนักพัฒนาน้ำบาดาล

๕.๑ รวบรวมข้อมูลบ่อน้ำบาดาลเดิมจากข้อมูลในพสุธาจารย์ย้อนหลังไปตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๗ เพื่อหาพิกัดบ่อน้ำบาดาลเดิมที่มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อน

๕.๒ เจ้าหน้าที่ลงพื้นที่เก็บข้อมูลสภาพบ่อน้ำบาดาลเดิมในปัจจุบัน เพื่อประเมินความเสี่ยงต่อการปนเปื้อน

๕.๓ รวบรวมผลการสำรวจ จัดทำรายงาน เพื่อเป็นข้อมูลในการป้องกันการปนเปื้อนของชั้นน้ำบาดาลต่อไป

๖. งบประมาณ

รวมงบประมาณทั้งหมด ๒,๘๘๑,๘๐๐.๐๐ บาท (สองล้านแปดแสนแปดหมื่นหนึ่งพันแปดร้อยบาทถ้วน)

๗. ระยะเวลาดำเนินการ

๑๒ เดือน (ตุลาคม ๒๕๖๓ – กันยายน ๒๕๖๔)

๘. หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการ

สำนักพัฒนาน้ำบาดาล กรมทรัพยากรน้ำบาดาล

๙. ตัวชี้วัดผลผลิตและผลลัพธ์

๙.๑ ผลผลิต/ผลลัพธ์

๑) ผลผลิต : ฐานข้อมูลบ่อน้ำบาดาลเดิมที่มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อน จำนวนไม่น้อยกว่า ๔,๗๖๓ แห่ง ได้รับการสำรวจเพื่อเก็บข้อมูล

๒) ผลลัพธ์ : บ่อน้ำบาดาลเดิมที่มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนถูกบันทึกไว้เป็นข้อมูลประเมินความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนของชั้นน้ำบาดาล ตามสภาพจริงในปี พ.ศ. ๒๕๖๔

๙.๒ ตัวชี้วัดผลลัพธ์ : บ่อน้ำบาดาลเดิมที่ได้รับการสำรวจเก็บข้อมูล ประเมินความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนของชั้นน้ำบาดาล ตามสภาพจริงในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ และสามารถนำข้อมูลนี้ไปใช้ได้จริงในการป้องกันการปนเปื้อนของชั้นน้ำบาดาลอย่างถูกวิธีต่อไป เพื่อเป็นแหล่งทรัพยากรน้ำบาดาลที่ดีให้แก่ประชาชนต่อไป

๙.๓ ตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์ : ประชาชนได้ตระหนักถึงประโยชน์และความสำคัญของการดูแลบ่อน้ำบาดาลเพื่อป้องกันการปนเปื้อนของชั้นน้ำบาดาลไม่ทางตรงก็ทางอ้อม

๑๐. การติดตามและประเมินผล

มีการประเมินผลโครงการตามตัวชี้วัด ได้ข้อมูลสภาพบ่อน้ำบาดาลเดิมที่เป็นปัจจุบัน และมีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนของชั้นน้ำบาดาล

๑๑. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑๑.๑ ได้ข้อมูลสภาพบ่อน้ำบาดาลเดิมที่เป็นปัจจุบัน และมีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนของ
ชั้นน้ำบาดาล

๑๑.๒ สามารถนำข้อมูลการสำรวจบ่อน้ำบาดาลเดิมที่เสี่ยงต่อการปนเปื้อน ไปต่อยอดดำเนินการ
ป้องกันการปนเปื้อนด้วยวิธีที่ถูกต้องต่อไป

๑๑.๓ สร้างความตระหนักถึงประโยชน์และความสำคัญของการดูแลบ่อน้ำบาดาลเพื่อป้องกัน
การปนเปื้อนของชั้นน้ำบาดาลให้แก่ประชาชนไม่ทางตรงก็ทางอ้อม

.....ผู้เสนอโครงการ

(นายวีรวิวัฒน์ ยิ่งยง)

ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยี

.....ผู้รับผิดชอบโครงการ

(นายสุรินทร์ วรกิจธำรง)

ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาน้ำบาดาล

โครงการสำรวจบ่อน้ำบาดาลเดิมที่เสี่ยงต่อการปนเปื้อนของชั้นน้ำบาดาล ทั่วประเทศ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

หลักการและเหตุผล

การเจาะบ่อน้ำบาดาล เพื่อเป็นแหล่งน้ำสะอาดให้กับประชาชนใช้อุปโภคบริโภค ซึ่งพบว่าบ่อน้ำบาดาลที่ไม่ได้ใช้งาน ซ้ำรด หดอายุ เสื่อมสภาพ หรือ ถูกทิ้งร้างไม่มีการดูแลรักษา หากปล่อยทิ้งไว้ไม่ทำการป้องกันการปนเปื้อนอย่างถูกวิธี อาจก่อให้เกิดการปนเปื้อนต่อชั้นน้ำบาดาลได้ ทำให้แหล่งทรัพยากรน้ำบาดาลมีคุณภาพน้ำเปลี่ยนแปลงและเสื่อมสภาพกลายเป็นชั้นน้ำเค็มหรือน้ำเสียในที่สุด

กรมทรัพยากรน้ำบาดาล จึงเล็งเห็นความสำคัญในการป้องกันการปนเปื้อนของชั้นน้ำบาดาล และได้ดำเนินป้องกันการปนเปื้อนของชั้นน้ำบาดาล โดยวิธีการอุดกลบบ่อน้ำบาดาล และยังมีบ่อน้ำบาดาลอีกมากที่ต้องดำเนินการสำรวจความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนของชั้นน้ำบาดาล เพื่อดำเนินการป้องกันการปนเปื้อนอย่างถูกวิธี

วัตถุประสงค์

เพื่อสำรวจบ่อน้ำบาดาลเดิมที่มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อน

เป้าหมาย

สำรวจบ่อน้ำบาดาลเดิมที่มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อน ทั่วประเทศ 4,763 แห่ง

กิจกรรม/วิธีดำเนินการ

- 1) รวบรวมข้อมูลบ่อน้ำบาดาลเดิมจากข้อมูลในพสุธาธาย้อนหลังไปตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 เพื่อหาพิกัดบ่อน้ำบาดาลเดิมที่มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อน
- 2) เจ้าหน้าที่พื้นที่เก็บข้อมูลสภาพบ่อน้ำบาดาลเดิมในปัจจุบัน เพื่อประเมินความเสี่ยงต่อการปนเปื้อน
- 3) รวบรวมผลการสำรวจ จัดทำรายงาน เพื่อเป็นข้อมูลในการป้องกันการปนเปื้อนของชั้นน้ำบาดาลต่อไป

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) ได้ข้อมูลสภาพบ่อน้ำบาดาลเดิมที่เป็นปัจจุบัน และมีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนของชั้นน้ำบาดาล
- 2) สามารถนำข้อมูลการสำรวจบ่อน้ำบาดาลเดิมที่เสี่ยงต่อการปนเปื้อนไปต่อยอดดำเนินการป้องกันการปนเปื้อนด้วยวิธีที่ถูกต้องต่อไป
- 3) สร้างความตระหนักถึงประโยชน์และความสำคัญของการดูแลบ่อน้ำบาดาล เพื่อป้องกันการปนเปื้อนของชั้นน้ำบาดาลให้แก่ประชาชนไม่ทวงทรมกั ทิวอ้อม

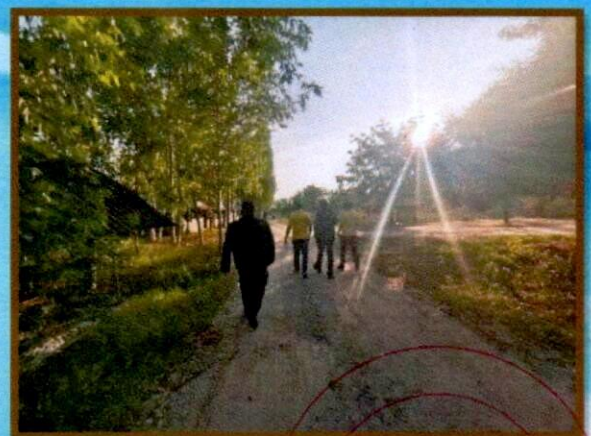
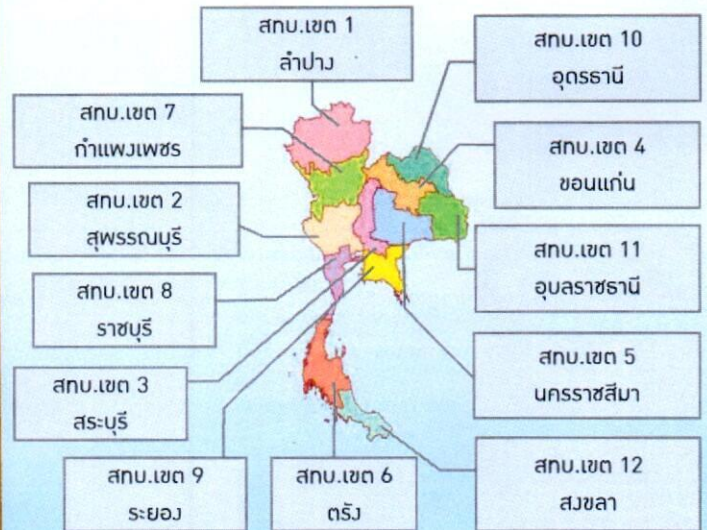
งบประมาณ 2,881,800 บาท

ระยะเวลา **DAY 12** เดือน (ตุลาคม 2563 – กันยายน 2564)

หน่วยงานรับผิดชอบ : สำนักพัฒนาน้ำบาดาล

บ่อน้ำบาดาลทั่วประเทศ 4,763 แห่ง

รวดเร็ว มีคุณภาพ โปร่งใส มีคุณธรรม

กรอบแผนงานโครงการสำรวจบ่อน้ำบาดาลเดิมที่เสี่ยงต่อการปนเปื้อนของชั้นน้ำบาดาลทั่วประเทศ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 จำนวน 4,763 แห่ง

หน่วยงาน รับผิดชอบ	ลำดับที่	จังหวัด	จำนวน (บ่อ)
สทบ.เขต 1 จ.ลำปาง	1	เชียงใหม่	90
	2	เชียงใหม่	90
	3	น่าน	20
	4	พะเยา	30
	5	แพร่	20
	6	แม่ฮ่องสอน	20
	7	ลำปาง	65
	8	ลำพูน	65
	รวม		400
สทบ.เขต 2 จ.สุพรรณบุรี	9	กาญจนบุรี	60
	10	ชัยนาท	60
	11	นครสวรรค์	80
	12	สุพรรณบุรี	80
	13	อ่างทอง	25
	14	อุทัยธานี	50
	15	สิงห์บุรี	15
	16	พระนครศรีอยุธยา	10
	17	ปทุมธานี	5
18	นนทบุรี	5	
	รวม		390
สทบ.เขต 3 จ.สระบุรี	19	สระบุรี	110
	20	ลพบุรี	110
	21	นครนายก	30
	22	ปราจีนบุรี	30
	23	เพชรบูรณ์	110
	รวม		390
สทบ.เขต 4 จ.ขอนแก่น	24	กาฬสินธุ์	90
	25	ขอนแก่น	100
	26	มหาสารคาม	80
	27	หนองบัวลำภู	40
	28	เลย	90
	รวม		400
สทบ.เขต 5 จ.นครราชสีมา	29	นครราชสีมา	100
	30	ชัยภูมิ	90
	31	สุรินทร์	90
	32	บุรีรัมย์	120
	รวม		400
สทบ.เขต 6 จ.ตรัง	33	นครศรีธรรมราช	85
	34	สุราษฎร์ธานี	93
	35	ชุมพร	60
	36	พังงา	15
	37	กระบี่	60
	38	ระนอง	10
	39	ภูเก็ต	10
	40	ตรัง	60
		รวม	

หน่วยงาน รับผิดชอบ	ลำดับที่	จังหวัด	จำนวน (บ่อ)
สทบ.เขต 7 จ.กำแพงเพชร	41	กำแพงเพชร	75
	42	สุโขทัย	70
	43	อุตรดิตถ์	60
	44	พิษณุโลก	75
	45	พิจิตร	70
	46	ตาก	50
	รวม		400
สทบ.เขต 8 จ.ราชบุรี	47	นครปฐม	120
	48	ประจวบคีรีขันธ์	80
	49	เพชรบุรี	75
	50	ราชบุรี	110
	51	สมุทรสงคราม	5
	52	สมุทรสาคร	5
53	สมุทรปราการ	5	
	รวม		400
สทบ.เขต 9 จ.ระยอง	54	จันทบุรี	100
	55	ฉะเชิงเทรา	100
	56	ชลบุรี	30
	57	ตราด	20
	58	ระยอง	30
	59	สระแก้ว	120
	รวม		400
สทบ.เขต 10 จ.อุดรธานี	60	นครพนม	80
	61	มุกดาหาร	60
	62	สกลนคร	70
	63	หนองคาย	60
	64	อุดรธานี	110
	65	บึงกาฬ	20
	รวม		400
สทบ.เขต 11 จ.อุบลราชธานี	66	อุบลราชธานี	130
	67	ยโสธร	60
	68	ร้อยเอ็ด	80
	69	ศรีสะเกษ	80
	70	อำนาจเจริญ	50
	รวม		400
สทบ.เขต 12 จ.สงขลา	71	นราธิวาส	0
	72	ยะลา	0
	73	ปัตตานี	0
	74	พัทลุง	130
	75	สงขลา	130
	76	สตูล	130
	รวม		390
รวมทั้งหมด			4,763

